

TIETÄJÄ

– Nytpä vasta nimen keksitte. Tietäjä! Onko moista kuul-tu? sanoi tuonnoin muuan lukija ihmeissään.

– Miksi ei nimi miellytä? kysyi toimittaja.

– Kun on ihan pakanallinen nimi. Raamatussakin kutsu-taan pakanoita ”tietäjiksi itäiseltä maalta” ja vanhat suomalai-set kutsuivat poppamiehiään ”tietäjiksi”, he kun muka tiesivät enemmän kuin tavalliset ihmiset taudeista ja sen semmoisista. Ja onhan tietäjä tänäkin päivänä kansan suussa semmoisen ih-misen nimi, joka taikakeinoilla muka parantaa sairaita, ottaa selvän varastetuista ja kadotetuista tavaroista j. n. e. Totta on, että tekin teosofit monessa kohdin olette pakanallisella kannal-la, mutta pyrittehän kumminkin valoon ja valistukseen, ja minä olen usein mielihyvällä lukenut Omantunnon artikkeleita.

– Pidottekö Omantunto-nimestä? Se ainakin oli kristitty ni-mi.

– Enpä erittäin. Tuntui niin mukavalta tilata ”omaatuntoa”, ikäänkuin ei sitä itsellään olisi ollut, mutta lopulta tottui.

– Toivon, että totutte Tietäjäänkin. Mutta suvaitsetteko minun tehdä teille kysymyksen?

– Olkaa hyvä.

– Sanoitte, että tietäjä kansan suussa on yhdenarvoinen poppamiehen kanssa ja että molemmat sanat oikeastaan ovat pilkkanimiä. Mutta oletteko koskaan, kysyi toimittaja, – vaka-vasti puhuneet kansan kanssa heidän ”tietäjistään ja poppamie-histään? Oletteko oikein sydänmaan kansan suusta kuulleet, mitä se ajattelee niistä?

– Kansassa uinuu paljon taikauskoa, varsinkin semmoisil-la seuduilla, mihin ei sivistyksen valo vielä ole tunkenut, vasta-si vältellen kysytty.

– Tuo on tavallinen helppohintainen sanomalehtifraasi. Niin puhuu mahtipontisesti rikkiviisas syrjästäkatsoja, joka ei katso tarpeelliseksi syventyä asian ytimeen. Teistä en semmoista usko. Uskon mieluummin, ettette lainkaan ole keskustelleet asiasta kansan ihmisten kanssa.

– Totta puhuakseni en olekaan.

– Mutta olettehan lukeneet esim. Omastatunnosta, että kansan keskuudessa on semmoisia henkilöitä, jotka niin sanoaksemme kuudennella aistilla varustettuina osaavat sanoa, mihin kadotettu tai varastettu kappale on joutunut tai miten kipu tai tauti on parannettava. Olettehan kuulleet tapauksista, jolloin tuommoinen halveksittu poppamies tai viisas mummo on parantanut potilaan, jonka lääkärit ovat hylänneet. Kansa todella uskoo taikureihinsa. Kansan usko perustuu ikivanhaan traditioon, ja tämä perintötieto osottautuu meidänkin päivinämmetodeksi. Mutta sivistyneille kansa ei aina uskalla paljastaa tietoaan, joka piilee ”taikauskon” takana.

– Sitäkö varten siis on valittu nimi Tietäjä, että elähytetäisiin jälleen eloon vanhaa taikauskoa (en nyt löydä parempaa nimitystä)?

– Ei ollenkaan. Mutta sanokaa ”vanhaa tietoa”, silloin vastaan: kenties. Kyllähän muuten tiedätte, mikä Tietäjän tarkoitus on. Sen tehtävä on palvella teosofista liikettä suomen kielellä ja teosofisen liikkeen tehtävä on paljon suurempi ja laajempi kuin yksinomaan näyttää, että tauteja voidaan parantaa ilman lääkäreitä ja että varastettuja tavaroita voidaan löytää ilman poliiseja. Kuuluu kyllä teosofiseen ohjelmaan todistaa, että kaikessa n. k. taikauskossa on tai on ainakin alkuaan ollut salainen tieto ja kokemus pohjana, mutta tähän on vain vähäinen puoli teosofian ohjelmasta. Eikä Tietäjän nimi ole valittu tätä seikkaa silmälläpitäen, vaan siitä syystä, että siinä nimessä piilee korkea ja ylevä ihanne, johon muinaisajan ihmiset uskoivat, vaik-

ka se meidän kristillisenä aikakautena on unohtunut. Ja sen nimen nostaminen muinaiseen puhtauteensa, se on Tietäjän tarkoitus. Teosofinen liike yleensä puhdistaa vanhoja pyhiä käsitteitä myöhemmän ajan lisäyksistä ja saattaa jälleen entiselleen niiden alkuperäisen merkityksen.

– Mikä sitten on tietäjä-sanan alkuperäinen merkitys?

– Sanoitte äsken, että vanhat suomalaiset kutsuivat ”poppamiehiään” tietäjiksi, ja ”poppamiehellä” tietysti tarkoittitte halveksittavaa puoskaria, noitaa, sanalla sanoen ”humbugia”. Uskotteko todella, että kalevalaisina aikoina niin ylevää sanaa käytettiin yhtä alhaisessa merkityksessä kuin meidän – vanhojen suomalaisten kannalta – rappeutuneena aikana? Tuskinpa. Ajatelkaa, mitä ”tietäjä” sanatarkasti merkitsee: ”semmoinen, joka tietää”. Ja koska tieto on valtaa, on tietäjä samalla taitaja, jolla on sisäistä voimaa ja mahtia. Tämän meidän kalevalaiset esi-isämme hyvin tajusivat, sillä heidän kielessään tietäjä oli pyhä nimi, joka omistettiin vain valituille sieluille. ”Vaka vanha Väinämöinen, tietäjä iänikuinen”, lauletaan Kalevalassa. Ja kuka Väinämöinen oli? Ette suinkaan tahdo kutsua Kalevalan Väinämöistä puoskariksi? Väinämöistä, joka on kaiken Suomen kansan hengessä piilleen ja piilevän viisauden ja voiman perikuva? Väinämöistä, joka oli ”laulaja iänikuinen” ja jonka kannel sai koko elävän luonnon lumotuksi? Ette tietenkään, sillä Väinämöinen on suomalaisten sankari-ihanne. Ja muistakaa: hän oli ”tietäjä”.

– No niin. Minä nyt olen pitänyt Kalevalaa enemmän pakanallisena satukirjana . . .

– Satukirjana? Siinäpä erehdytte. Kalevala kertoo meille esi-isämme elämäntarkastuksesta, se selvittää meille, minkälainen heidän jumalansa oli, miltä kannalta he luontoa katselivat ja mikä käsitys heillä oli ihmisestä. Jos Kalevala kirjana olisi ollut olemassa kalevalaisina aikoina, olisi sitä pidetty py-

hänä kirjana samoin kuin kristityt esim. meidän päivinämmepitävät raamattua. Mutta siihen aikaan Sana oli elävänä ihmisten muistissa ja tulikirjaimilla kirjoitettu heidän sydämiinsä eikä musteella paperille kuten nyt.

– Ette siis tee mitään eroa pakanain ja kristittyjen välillä? Pidätte ehkä pakanoita parempina?

– Uskon, että ”pakanat” monessa suhteessa olivat vilpittömämpiä kuin ”kristityt”. Mutta minkätähden *pitäisi* tehdä ero pakanain ja kristittyin välillä? Emmekö kaikki ole ihmisiä? Eikö sama aurinko kaikille ole paistanut? Eikö sama jumala kaikkia ole rakastanut? Ettekö huomaa, että *jos* jumala on ja jos hän rakastaa, niin hän ei koskaan ole voinut olla olematta eikä koskaan rakastamatta? Niin ainakin minä uskon, että jumala maailman alusta saakka on katsellut ihmisten menoa samalla lempeällä hymyllä. Kutsukaa minua pakanaksi, jos tahdotte. Mutta uskon, että ihminen voi päästä jumalan tuntoon – tämä on teosofian a ja o –, uskon, että ihminen henkisesti kehittyessään vähitellen kasvaa ”tietäjäksi”. Hänen ei tarvitse tyytyä sokeaan uskoon. Ihmisen henki tutkii jumalan salaisuudetkin. Ja uskon, että on ollut ja on niitä ihmisiä, jotka todella ovat ”tietäjiä”. Ihmiskunnan lapsuuden aikana tietäjät asuivat meidän keskellämmepettaen meitä, johdattaen meitä, halliten meitä. Kaikilla kansoilla on vanhat traditsionsa, joissa kerrotaan kultaisesta ajasta, jolloin jumalallisia sankareita vaelsi maan päällä. Nämä traditsionit ovat yhteistä alkuperää, mutta kukin kansa kertoo omalla tavallaan ihmiskunnan onnellisesta aamu-ajasta. Ja uskon myös, että kullakin kansalla on ollut oma valoisa aikakautensa, jolloin senkin kohtaloita ohjaamassa on ollut sankareita ja tietäjiä.

– Miksi ei sitten noita tietäjiä enää ole olemassa?

– Miksi ei? Niitä *on* olemassa. Luuletteko, että ”Väinämöinen, laulaja iänikuinen” on kuollut? Hän on vetäytynyt

syрjää ihmislasten näkyvistä. Sillä meidän ihmisten täytyy nyt oppia kulkemaan omin jaloin. Mutta kun meistä joku silloin tällöin rupeaa todella etsimään, etsimään pelkäämättä, horjumatta ja väsymättä *tietoa* elämän ja kuoleman salaisuuksista, silloin hän ponnistustensa palkaksi pääsee suurten tietäjien pariin ja saa oppia heidän jalkainsa juurella.

– Mutta mehän olemme kristityitä! Ette suinkaan tahdo, että vanhat pakanat . . . ?

– Ei tiedon maailmassa tehdä eroa pakanan ja kristityn välillä. Jeesus natsarealainen on yhtä paljon ”tietäjä” kuin Väinämöinen ja Väinämöinen yhtä paljon ”kristitty” kuin Jeesus. Suokaa anteeksi. Tämä on hieman rohkeasti sanottu, mutta jos te *näkisitte* niinkuin minun on suotu nähdä, silloin ymmärtäisitte. Toivon kuitenkin, että käsitätte, mikä korkea käsitys minulla on tietäjästä, ja toivon, ettette enää ihmettele, miksi sitä nimeä rakastan.

– En ihmettele. Olen tosin hämmästynyt, mutta koetan teitä ymmärtää.

– Mainitsitte äsken myös raamatun. Eikö todella ole kaunis tuo kertomus Jeesuksen syntymästä? Ajattelen nyt erittäin sitä merkillistä kohtaa, johon tavallisesti pannaan hyvin vähän painoa, sitä kohtaa, jossa kerrotaan idän viisaista. ”Kun Jeesus oli syntynyt Judean Betlehemissä Herodes kuninkaan aikana, katso, tietäjiä tuli itämailta Jerusalemiin, ja he sanoivat: missä se syntynyt juutalaisten kuningas on? Sillä me näimme itämaalla hänen tähtensä ja olemme tulleet häntä kumartaen rukoilemaan.” (Matt. II. 1, 2). Ja myöhemmin: ”he menivät huoneeseen ja näkivät lapsen ynnä Marian, hänen äitinsä. Ja maahan langeten he kumarsivat häntä, avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa.” (Matt. II 11). Oletteko koskaan tulleet ajatelleeksi, mitä tämä kertomus sisältää? Historiallisena kertomuksena se on sangen merkillinen.

Evankeliumi on tässä rakentanut sillan itä- ja länsimaan välille, ja vielä enemmän: se on näyttänyt, missä suhteessa ne kumpikin ovat jumalalliseen totuuteen. Sanokaamme nyt, että Jeesus oli länsimaalaisten henkinen kuningas, joka syntyi Betlehemissä. Kuinka evankeliumin mukaan länsimaa häntä kohteli? (Judea edustaa kertomuksessa länsimaata.) Siten, että hän, henkinen kuningas, sai syntyä köyhänä ja halveksittuna tallissa eläinten seurassa; siten, että maallinen kuningas, Herodes, mietti keinoja hänet tappaakseen. Mutta miten itämaa evankeliumin mukaan häntä kohteli? Siten, että se lähetti kolme viisasta miestä häntä tervehtimään ja kunnioittamaan ja hänelle lahjoja ja kalleuksia tuomaan. ”Tietäjiä” sanotaan suomalaisessa tekstissä ja se on oiva ja satuttava käänös. Latalaisessa evankeliumissa sanotaan: ”ecce Magi ab oriente venerunt Ierosolymam”, ja kreikkalaisessa samaten: ”idou magoi apo anatoloon paregenonto eis Ierosolyma”. *Magus, magos* on juuri tietäjä siinä korkeassa merkityksessä, josta tässä olemme puhuneet. Se on johtunut persialaisesta *magh* sanasta, joka vastaa sanskritinkielistä *maha* ja merkitsee suuri (”mahtava”). *Magus* on siis merkitykseltään sama kuin sanskritin mahaatma, suuri sielu, mestari. Evankeliumi puhuu täten itämaalaisista mestareista eli tietäjistä, jotka salaisten tutkimustensa nojalla tiesivät, että länsimaille on syntyvä suuri opettaja ja vapahtaja – suuri mahaatmaa –, jota he tahtoivat tulla kunnioittamaan, ja evankeliumin kertomus ikäänkuin huokuu tämmöistä henkeä: oi te länsimaat, ette osaa kuningastanne vastaanottaa, sillä te vaellatte pimeydessä, mutta itämailla on aina tiedon tähti kirkaana paistanut ja siellä on aina ollut suurisieluisia ihmisiä, jotka sen tähden kulkua ovat seuranneet.

– Minun täytyy tunnustaa, että te keksitte sangen kummallisia asioita evankeliumista.

– Luen sitä ajatuksella. Mutta koko tuo kertomus on minusta myös vertaus.

– Ja mitä se semmoisena tarkoittaisi?

– Kristus kuvaa totuutta, Herodes ihmisen itsekkyyttä tai itsekästä ihmistä; Kristuksen ympäristö yleensä inhimillisiä himoja, tiedottomuuta ja pimeyttä. Ja näin lukien evankeliumin kertomus on esitys psykologisesta tosiseikasta: eläimellinen ihminen ei totuutta näe, itseks ihminen totuutta pelkää ja pyrkii sitä vainoamaan, ainoastaan tietäjähimiset, jotka ovat luopuneet itsekkyydestään ja kulkevat tiedon tähden jäljissä, ainoastaan ne iloitsevat totuudesta, kunnioittavat sitä ja tahtovat sitä palvella. Eikö tämä ole totta?

– Hm. Onhan tuo kummallista. Silläkö tavalla voisi raamattua lukea?

– Silloin raamattu vasta käy sisältörikkaaksi. Kai te nyt vielä selvemmin ymmärrätte, minkä tähden tälle teosofiselle aikakauskirjalle on annettu nimi Tietäjä? Meidän Tietäjämme tahtoi olla kuin tietäjät itäiseltä maalta: totuuden se tahtoi nähdä, sitä kunnioittaa ja palvella, että se toisiakin voisi ohjata totuuden luo. Silmäilkää kansilehden kuvaa, joka on vanha egyptiläinen symboli. Siinä on Tietäjä polvillaan. Hän on polvillaan totuuden tähden edessä, mutta hänen katseensa on rauhallisesti ja voittorikkaasti ojennettu kohti kirkasta tähteä. Hänen sielullaan on siivet, ja siivet ovat kolmijakoiset, sillä hänen sielunsa on kolminaismaailman herra. Ei sido sitä fyysillinen maailma eikä tuonelan astralinen eikä taivasten mentalinen. Vapaa hänen sielunsa on. Vapaana se liikkuu aineellisuuden kolmessa maailmassa. Ei kuolema häntä pelota, sillä hän on kuoleman voittanut. Ei taivaallinen ilo häntä hurmaa, sillä senkin hän on harhaksi havainnut. Ainoastaan ikuista totuutta hänen sielunsa janoo, ainoastaan totuutta. Eikö tämä kuva ole syvä ja ihana? Tietäjän symboli!

– Onhan se kummallista. En tiedä oikein sinne enkä tänne. Teidän sananne ikäänkuin lumoovat minua.

– Ettehän ole pahoillanne?

– En, en suinkaan. Mutta minun täytyy saada vähän miettiä itsekseni.

– Sanokaa vain, mitä nyt Tietäjä-nimestä ajattelette?

– Sehän sisältää kokonaisen maailman mitä suurenmoista kauneutta teidän selityksestänne päättäen.

– Silloin ymmärrämme toisiamme. Tietäjä on sama kuin teosofi.

Pekka Ervast.

(Tietäjä 1908 Tammikuu N:o 1, ss. 3–9)

TIETÄJÄ

– Ilmestyykö Tietäjä ensi vuonna?

– Ilmestyy. Tietäjä ilmestyy vuonna 1909 kuten tänäkin vuonna kerran kuukaudessa 32-sivuisena, kansilehteä lukuunottamatta. Sen hinta on koko vuodelta Suomessa 5 markkaa, Amerikassa 1½ dollaria, Venäjällä 2 ruplaa ja Ruotsissa 4 kruunua, postimaksut siihen luettuna.

– Mistä se tilataan?

– Joko suoraan toimitukselta, os. Bulevardink. 17, Helsinki, tai postin kautta tai asiamiehiltä. Vanhoilla tilaajilla on erityinen etuoikeus (katso alempana ”Tilaatteko?”).

– Tapahtuuko muutos Tietäjän ohjelmassa?

– Ei. Ohjelman henkinen puoli pysyy samana. Tietäjän tarkoitus on kasvattaa kansaamme, herättää sitä itsenäisesti ajattelemaan, kertoa sille mitä viisaat tietävät elämästä ja kuolemasta sekä innostaa sitä totuutta etsimään ja jalosti elämään.

– Voiko lyhyesti sanoa mikä on Tietäjän elämäntarkoitus?

– Tietäjä uskoo ihmisten veljeyteen. Veljeyys on luonnon ja elämän tosiasia. Elämä on yksi ja me olemme kaikki – kaikki ihmiset, kaikki eläimet, kaikki luontokappaleet – saman Elämän lapsia. Meidän kärsimyksemme johtuvat siitä, että rikomme tätä suurta veljeyden ja yhteyden lakia vastaan. Onnelliseksi ja autuaiksi me tulemme vain siinä määrin kuin me ajatuksissamme, tunteissamme, sanoissamme ja teoissamme toteutamme veljeyden, rakkauden ja totuuden ihannetta. Totinen siveysoppi perustuu veljeyden ja henkisen yhteyden tosiasiaan. Tätä teosofista siveysoppia Tietäjä opettaa ja julistaa.

– Onko muita puolia Tietäjän maailmankatsomuksessa?

– On. Tietäjä uskoo ja tietää, että kaikki ihmiskunnan uskonnot ovat sisaruksia keskenään, saman äidin tyttäriä, oksia samasta puusta. Tietäjä ei suosi toista uskontoa toisen kustannuksella. Ei se tahdo kääntää ketään ihmistä pois hänen omasta uskostaan, mutta se tahtoo osottaa ja todistaa, että kaikissa uskonnoissa on opetettu samaa, että kaikki uskonnot ovat ilmi-tuoneet saman suuren Elämän Totuuden, joskin välistä hieman poikkeavalla tavalla. Tietäjä näyttää, että ihmiset ovat kaikkina aikoina ja kaikkialla etsineet totuutta – etsineet ja löytäneet. Elämän Jumala kuuntelee lastensa rukouksia: ei Hän jätä pimeyteen sitä, joka valoa pyytää. Aina on sama laki vallinnut: se joka etsii hän löytää, se joka kolkuttaa, hänelle avataan. Tuhansia ja miljoonia vuosia sitten ovat uskaliaat ja päättäväiset totuuden etsijät löytäneet saman Totuuden Helmen, joka vielä tänäpäivänäkin on löydettävissä. Tämä näkyy uskonnoista, jotka kaikki viittaavat samaan Elämän Alkulähteeseen.

– Tietäjä uskoo siis, että ihminen voi löytää totuuden, ettei hänen tarvitse tyytyä sokeaan uskoon?

– Ei missään tapauksessa sokeaan uskoon. Tieto on vaikeasti saavutettavissa, mutta järkipäiväinen vakaumus on jokaisen palkinto, joka tutkii ja etsii.

– Miksi tieto on vaikeasti saavutettavissa?

– Siksi että tosi tiedon olemus on elämää, on taitoa, on omaa. Tosi tieto ei ole ulkopuolelta saatua, se ei ole vain ymmärryksen omaisuutta, vaan se on ihminen itse, joka on kasvanut – kasvattanut itsensä – elämän ja kuoleman tietäjäksi.

– Mutta olisihan sitä valmis antamaan vaikka mitä saavuttaakseen tietoa elämästä ja kuolemasta!

– Niin, kysymys ei olekaan siitä, että antaisi ”vaikka mitä”, sillä tieto ei tule muille kuin niille, jotka antavat oman itsensä.

– Totuuden tiedon saavuttaminen on siis omasta itsestään luopumista?

– Niin on, ja myöntäkää, että se ei ole helppoa. Ihminen ei tunne itseään. Vasta kun hän alkaa henkisesti pyrkiä, herää hänessä koko hänen alempi minänsä, hänen itsekkyytensä, hänen elämellisyytensä hengen ponnistuksia vastustamaan. Ei ihmettä, että tiedon tietä on kutsuttu kaidaksi tieksi. Se on ”par-taveitsi-tie” kuten Buddha sanoi.

– Turha kai niin muodoin on kehottaa ihmisiä totuuden tietoa etsimään?

– Ei ollenkaan turha. Ihminen on kuolematon henki, joka syntyy jälleen maan päälle. Mitä hän ei tänään ole saavuttanut, sen hän huomenna tai ylihuomenna saavuttaa. Pääasia on, että hän alkaa pyrkiä. Sillä lopulta hänen on se saavutettava.

– Ihminen saa siis tehdä tulevaisuuden työtä? Eikö tämä ole liian vähän tyydyttävää nykyhetken vaatimuksia silmällä pitäen?

– Ei ollenkaan. Ihminen voittaa äärettömän paljon nykyhetkelläkin. Sanoin vastikään, että hän savuttaa järkiperaisen vakaumuksen sokean uskon asemesta. Eikö tämä ole kallis voitto? Koko elämä hänen silmissään muuttuu. Missä ennen oli pimeyttä, siellä nyt päivä paistaa. Yön peikot ovat hävinneet, hävinnyt on turha pelko ja turha kärsimys. Ihminen on voittanut varmuuden, horjumattoman varmuuden elämän ja kuoleman asioissa.

– Koska nyt Tietäjän maailmankatsomus on tuommoinen, millä tavalla Tietäjä sitä muodollisesti ohjelmassaan toteuttaa?

– Samalla tavalla kuin tähänkin saakka: eri aloilta otetuilla teosofisilla kirjoituksilla.

– Eikö voi ilmaista mitään erityistä puolta ensi vuoden ohjelmasta?

– Yksi seikka voidaan mainita. Tietäjä tulee ensi vuonna jatkuvana kirjoituksena sisältämään kertomuksen Mestarein esiintymisestä Teosofisen Seuran ja teosofisen liikkeen yhtey-

dessä. Tiedättehän ketä Mestarit ovat? He ovat juuri noita Tietäjiä.

– Heitä siis elää tänäpäivänä ruumiillisesti?

– Elää tietenkin. Teosofisen liikkeen varsinaisina alkuunpanijoina oli kaksi ylevää Mestaria: madame Blavatsky oli ainoastaan heidän opetuslapsensa ja lähettiläänsä.

– Ja nämä Mestarit ovat esiintyneet Teosofisen Seuran yhteydessä, ovat teosofeille näyttäneet?

– Niin ovat.

– Ja Tietäjä aikoo ensi vuonna kertoa niistä asioista?

– Niin aikoo. Tulee Tietäjä sisältämään muitakin huomiota ansaitsevia ja mieltä kiinnostavia asioita, mutta paras on olla niistä edeltäkin puhumatta. Tammikuun numerossa kerrotaan tarkemmin ensi vuoden ohjelmasta. Toimituksen hartaana pyrkimyksenä on oleva eräitten uutuuksien ja parannusten kautta saada Tietäjä mahdollisimman rikassisältöiseksi ja monipuoliseksi.

Tilaatteko?

– Tilaatteko Tietäjän ensi vuodeksi?

– Tilaan tietysti.

– Tilaatteko asiamiehen kautta?

– En, vaan suoraan toimitukselta.

– Silloin teidän ei tarvitse tehdä mitään. Ei mitään vaivoja, ei mitään menoja yli tilausmaksun.

– Kuinka niin?

– Tammikuun numero 1909 lähetetään teille 5 markan jälkivaatimuksella. Toimitus maksaa postikulungit.

– Vai niin. Mutta mistä toimitus tietää lähettää minulle?

– Toimitus lähettää kaikille vanhoille tilaajille, jotka eivät ennen tammikuun 1 p:ää ilmota sille, etteivät halua Tietäjää vuodeksi 1909.

– Sepä mukava. Siis odotan rauhassa.

Asiamiehet!

– Oletteko Tietäjän asiamies?

– Olen, ja ensi vuodeksi aionkin hankkia monta tilaajaa.

– Sepä hyvä. Koettakaa siis mikäli mahdollista lähettää toimitukselle luettelo tilaajistanne jo ennen tammikuun 1 p:ää, ettei toimitus lähettäisi Tietäjää jälkivaatimuksella niille vanhoille tilaajille, jotka nyt teidän kauttanne uudistavat tilauksensa.

– Koetan.

Lisää voimia työhön!

– Tahdotteko ruveta Tietäjän asiamieheksi ja koota sille tilaajia vuodeksi 1909?

– Olenpahan sitä ajatellut. Tietäjä on hyvä olemassa, ja hyvä, jos se leviäisi. Mitenkä se asiamieheksi rupeaminen käy päinsä?

– Hankkikaa oman tilauksenne lisäksi yksi uusi tilaaja, joka ei ennen ole tilannut, niin saatte molemmat tilaukset 10 % alennuksella, siis 9 markalla, jonka summan lähetätte toimitukselle. Asiamiehille myönnetään 10 % alennus, siis joka tilauksesta 50 penniä. Jos hankitte 10 tilaajaa, saatte täten oman Tietäjänne ilmaiseksi.

Hylkäätekö?

– Onko niitä, jotka eivät tilaa Tietäjää ensi vuodeksi?

– Saattaa olla joitakuita.

– Kuinka niiden käy, kun heille lähetetään tammikuun numero jälkivaatimuksella?

– Heidän ei käy mitenkään, mutta jos he tahtovat olla veljellisiä toimitusta kohtaan ja säästää toimituksen vaivoja ja varoja, niin he ystävällisesti ennen tammikuun 1 p:ää ilmottavat toimitukselle, etteivät aio tilata. Toimituksen silmissä he silloin kaikissa tapauksissa ovat gentlemanneja.

Pekka Ervast

(Tietäjä 1908 Joulukuu N:o 12, ss. 353–357)